

Eesti merenduspoliitika ja selle rakenduskava

2011 aastal võeti Eestis vastu riiklik arengukava „Eesti merenduspoliitika 2011-2020“, mis toetab merendusega seotud ettevõtluse arengut, parandab laevaliikluse ja muude merega seotud tegevuste ohutust, kaitseb mere- ja rannakeskkonda ning merega seotud kultuuripärandit.

Merenduse arengukava algatanud majandus- ja kommunikatsiooniministri Juhani Partsi sõnul oli tegu Eesti kui mereriigi jaoks olulise sammuga. „Oleme mereäärne rahvas. Meri on andnud meile sajandite vältel tööd ja leiba ja teeb seda ka tulevikus, kui me merd austame ja kasutame kõiki sellega seotud võimalusi,“ ütles Parts.

Arengukava sõnastas Eesti merenduse visiooni, mis ütleb, et Eesti merendussektor on kõrge lisandväärtusega, atraktiivne ja jätkusuutlik majandussektor, mis tagab merekeskkonna säilimise ning aitab kaasa rannäärse elukeskkonna ning eluviisi arengule.

Arengukava käsitleb ka merealast seadusloomet, merega seotud uute töökohtade teket, Eesti laevanduse rahvusvahelist konkurentsivõimet ning vajadust suurendada meie sadamaid läbivaid kauba- ja reisijavooge, laevaehitust ja -remonti, mereharidust ja sadamate arengut, mereturismi ja -kultuuri jne.

Erinevad merega seotud tegevused ja valdkonnad on omavahel tihedalt põimunud ning vajavad koordineeritud käsitlemist. Kuna merenduse valdkonnad on jagatud mitme ministeeriumi vahel, siis on nende ühine käsitlemine vajalik probleemide efektiivseks lahendamiseks ning merenduse terviklikuks arenguks.

Eesti merenduspoliitika põhineb EL-i integreeritud merenduspoliitika alustel, samas aga arvestab Eesti jaoks olulisi aspekte.

EL-i integreeritud merenduspoliitikal on Euroopa Liidus üha suurem osatähtsus. Poliitika eesmärk on läbi erinevate osapoolte aktiivse kaasamise ja tiheda koostöö paremini ja jätkusuutlikumalt ära kasutada ressursse ja võimalusi, mida meri pakub rannikuriikidele.

2012. aasta lõpus kinnitas Vabariigi Valitsus merenduspoliitika arengukavale ka rakendusplaani aastateks 2012-2020.

Rakendusplaan sisaldab tegevusi aastateks 2014–2016. Tegevused on kajastatud viie prioriteedina ja toetavad eelkõige merendusega seotud ettevõtluse arengut, parandades laevaliikluse ja teiste merega seotud tegevuste ohutust ning kaitstes mere- ja rannakeskkonda ning merega seotud kultuuripärandit.

1) Merendussektori ettevõtluskeskkond on ettevõtjasõbralik ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline.

Keskseks eesmärgiks on suurendada sektori tööhõivet ja seal loodavat lisandväärtust. Taotletakse kaubalaevade toomist Eesti lipu alla, sadamate suurenenud kaubakäivet, sh konteinervedude kasvu, rahvusvahelise reisiliikluse ja kruiisilaevanduse arengut ning laevaehituse ja –remondi lisandväärtuse kasvu.

2) Merendus on ohutu, turvaline ja merenduse keskkonnakoormus on vähenenud.

Mereohutuse tõstmiseks näeb rakendusplaan ette hüdrograafiliste mõõdistustööde läbiviimist, laevateede rajamist ja rekonstrueerimist, navigatsiooniteabe efektiivset haldamist, navigatsioonimärgistuse edasiarendamist, laevaliiklusteeninduse ja laevade tehnilise järelevalve tõhustamist, seiresüsteemi parandamist, otsingu- ja pääste valdkonna arendamist ning sadamate ohutuse tagamist. Täiendava meetmena on rakenduskavasse lisatud mereside tõhustamine. Merekeskkonna seisundi parandamiseks peetakse oluliseks merekeskkonna kaitse paremat planeerimist ja laevade ning sadamatega seotud keskkonnakoormuse vähendamist.

3) Avaliku sektori tegevused toetavad merenduse arengut.

Kavandatavad tegevused hõlmavad merenduse riikliku korralduse efektiivsemaks muutmist, merealade ruumilist planeerimist ja merenduse õigusaktide täiendamist.

4) Eesti mereharidus ning teadus- ja arendustegevus on kaasaegsel tasemel.

Eesmärgiks on, et Eestis antav mereharidus kindlustaks kõigile merendussektori valdkondadele vajalike spetsialistide kaasaegse õppe tasakaalustatud mahus. Tegevused hõlmavad nii kõrg- kui kutseharidust, täiendõpet, huvihariduse edenemist ja merendusala teadustööd. Oodatavaks tulemuseks on tööturu pakkumise tasakaalu viimine nõudlusega, valdkonna õpetamise jätkusuutlikkuse säilimine ja selle kvaliteedi tagamine.

5) Rannaäärne elu- ja külastuskeskkond on atraktiivsed soodustades mereturismi ja kohaliku ettevõtluse arengut ning merenduse kultuuripärandi jätkuvust.

Eesmärgiks on merendusega seotud kohaliku ettevõtluse areng ning merekultuuripärandi kaitsmine ja kättesaadavaks tegemine ning rannaäärse eluviisi säilimine. Meetme oodatavaks mõjunäitajaks on Eesti sadamaid külastanud väikelaevade arvu kasv, mille eelduseks on ühtlase teenustasemega väikesadamate võrgustiku välja ehitamine, ning muuseumite külastajate arvu suurenemine.

Perioodil 2014-2016 uuendatakse rakendusplaani iga-aastaselt ning aruanne arengukavas ja rakendusplaanis esitatud eesmärkide saavutamise ja meetmete tulemuslikkuse kohta esitatakse Vabariigi Valitsusele. Rakendusplaani uuendamine aastateks 2017–2020 toimub 2016. aasta lõpus.

Parimate soovidega, Kalev

Kalev Vapper

Avalike suhete osakonna juhataja

+372 50 28 747

www.mkm.ee | Harju 11, Tallinn 15072

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium